

ПЛАС

СРПСКИ

ДНЕВНЕ НОВИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

БАЊА ЛУКА, ЧЕТВРТАК, 28. ЈУЛИ 1994. ГОДИНЕ • БРОЈ 7417, ГОДИНА LI • ПРИМЈЕРАК 50 НОВИХ ПАРА

1

ИЗДАЊЕ

ПОПРАВКА МОСТА КОД МОДРИЧЕ

УСКОРО БРЖЕ И БЕЗБЈЕДНИЈЕ

БАЊА ЛУКА, 27. јула (Танјуг) — Мост на ријеци Босни у Јакешу код Модриче, од данас је затворен за саобраћај због реконструкције.

Од данас се саобраћај од Модриче према Бањој Луци одвија десном обалом ријеке Босне, правцем Модрича-Костајница-Добој-Шешлије, и тај пут за 50 километара продужава све правце на поменутој релацији, укључујући оне од Београда према Бањој Луци и Книну.

Како је најављено, мост ће бити затворен за саобраћај до 22. августа, до када би ЖТО Добој требало да заврши радове.

Половина овог моста код Модриче је минирана у прољеће 1992. Тада су га минирале хрватско-муслиманске снаге које су се повлачиле према Сави.

Од тада је за прелазак возила служила војна „бејли“ конструкција са само једном траком.

Поправком моста очекује се да ће прелазак преко моста бити бржи и безбједнији.

ПАТУМИ:

ДАН 92. МЈЕШОВИТЕ АВИЈАЦИЈСКЕ БРИГАДЕ

СРЦЕ СРПСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Моћни „Оро“ чека нови лет

(Снимио Д. Вејновић)

По цијену властитих живота српски пилоти задржали летјелице. У току рата превезли више од 15 хиљада ратника, око 800 тона разних терета за потребе привреда под кишом метека, остављајући материјал за поправку далековада. ПТТ-мреже на свим подручјима српских земља. Млади су и одважни једини официри који су увијек на првој линији фронта.

Данас славе свој дан. Српски народ је поносан на њихова дјела, срећан што има такву дјецу, уз њих су сигурни да ће живјети на слободној српској земљи, под слободним небом.

Страна 5.

НАКОН НАЈАВЕ СКОРОГ ОТВАРАЊА БЕОГРАДСКОГ АЕРОДРОМА

ВИЈЕСТ НИЈЕ ПОТВРЂЕНА

• Уколико би та вијест била тачна, то би значило да на аеродром могу да слијећу само стране компаније, али то не би био и старт цјелокупног авио-саобраћаја

БЕОГРАД, 27. јула (Танјуг) — Генерални директор Југословенског авиотранспорта (ЈАТ) Жика Петровић изјавио је данас Танјугу да вијест о скором отварању београдског аеродрома, уколико Срби из Босне прихвате мировни план, није потврђена.

Уколико би та вијест

била тачна, то би значило да на аеродром могу да слијећу само стране компаније, али то не би био и старт цјелокупног авио-саобраћаја.

Петровић је прецизирао да му таква могућност није непозната, али сматра да такав корак не би био оправдан, обзиром на то да се у документима Савјета

безбједности о увођењу санкција прекида комплетан ваздушни саобраћај, па би било нормално да тако буде формулисан и почетак скидања казне међународне заједнице. То значи да би требало отворити све аеродроме у земљи и омогућити ЈАТ—у да пети на међународним пинијама.

„Успостављање ваздушног саобраћаја је политичко питање и оно зависи од резултата преговора свих актера босанског рата, а београдски аеродром је у сваком тренутку спреман за старт. Заправо он није ни затворан, јер су на њега све вријеме трајања санкција слијетали авиони домаћих и страних политичара“, закључио је генерални директор ЈАТ-а.

ПАВЕЛ ГРАЧОВ ПОСЈЕТИО РЕПУБЛИКУ СРПСКУ КРАЈИНУ

МОДИФИКАЦИЈА МАПА!?

• Што се мапа контакт-групе тиче, о томе је министар Грачов више разговарао са председником Караџићем, али сам лично сигуран да ће ту доћи до модификација, рекао је председник Крајине

ЕРДУТ, 27. јула (Танјуг) — Практични резултати разговора са председницима Слободаном Милошевићем, Радованом Караџићем и Миланом Мартићем биће познати већ у наредна два-три дана, а најдаље до 30. јула, изјавио је данас приликом посјете Ердута Павел Грачов, министар одбране Русије.

У данашњем разговору са председником Републике Српске Крајине Миланом Мартићем и председником крајинске владе БОриславом Микељићем, додао је Грачов, највише времена посветили смо могућностима да се сукоб између Крајине и Хрватске ријеша мирним путем. Разговарали смо и о мапама које је понудила контакт-група, али ће ефекти такође бити познати у најскорије вријеме, рекао је руски министар одбране.

Оцењујући данашње разговоре, председник РСК Милан Мартић је нагласио да су Грачову предочена најважније информације о генези српско-хрватских сукоба. Сам Грачов је, нагласио је Мартић, рекао да је то за њега нешто ново.

па вјерујем да би те информације могле да буду пресудне за доношење неких одлука.

Што се мапа контакт-групе тиче, о томе је министар Грачов више разговарао са председником Караџићем, али сам лично сигуран да ће ту доћи до модификација, рекао је председник Крајине.

Коментаришући вијести да ће у Брчко стићи још руских војника, Мартић је рекао да су оне, колико је њему познато, тачне.

Током разговора у Ердуту није било ријечи о хрватској блокади УНПРОФОР-а, рекао је крајински премијер Микељић. Што се нас тиче, УНПРОФОР може да остане колико год хоће, а може и своје сједиште да премјести на Плитвице или било које друго мјесто у Крајини, додао је Микељић.

Приликом посјете РСК Грачов је обичао припаднике руског батаљона УНПРОФОР—а који су смјештени на аеродрому „Клиса“, односно на граничном прелазу између Бршадина и Нуштра.

РАТИШТА

НА ЛИНИЈАМА РАЗГРАНИЧЕЊА

ОДБИЈЕНИ ПЈЕШАДИЈСКИ НАПАДИ

● Непријатељске формације из правца Маглаја извеле снажан пјешадијски напад уз артиљеријску подршку, али су нападачи враћени на почетне положаје ● Покушај пробоја српске линије одбране у рејону Столачке косе на јужном дијелу теслићког ратишта ● Два неуспјела пјешадијска продора балијских снага према српским линијама одбране на требавском ратишту ● На србобранском ратишту провокативна дејства непријатељских снага из свих врста пјешадијског наоружања ● На оловско-кладањском ратишту осам минобацачких пројектила у ширем рејону села Пуде

БАЊА ЛУКА, 27. јула - Балијске снаге су у протекла 24 часа на већини ратишта, а посебно у ширем региону Добоја, појачале интензитет офанзивних дејстава по српским одбрамбеним положајима и насељима, саопштила је Информативна служба Првог крајишког корпуса.

Балијске формације су најагресивнија офанзивна дејства изодиле на озренско-возушком фронту. Тако су из правца Маглаја уз снажну артиљеријску подршку извеле снажан пјешадијски напад на линији Бијела Плоча - Плане, на десној обали ријеке Босне, сјевероисточно од Маглаја. Српске снаге су жестоко узвратиле и, уз само три рањена борца, вратиле нападача на почетне положаје нанијевши му велике губитке у живој сили. Противник је из истог правца, артиљеријским пројектилом, гађао и сусједно српско насеље Јабланицу гдје је теже рањена мјештанка Борка Јовић (34). Пјешадијском и снајперском ватром, те ПАМ-овим и ПАТ-овим из правца Турије, Подова и Градине, нападана су српска насеља Бријесница Доња, Тубићи, Бадиновићи и Савичићи, на источном дијелу Озрена, и том приликом је у насељу Бријесница Доња рањена Борка Тодоровић. Муслимани су и са Жубера извели неуспјели пјешадијски продор у рејону Градина, на западном дијелу возушког ратишта, док су са Дједовог брда, пјешадијском и артиљеријском ватром, жестоко гађали српске одбрамбене положаје јужног дијела овог ратишта.

Непријатељ је, уз подршку ПАТ-ова и ПАМ-ова, са Брезика покушао пробој српске линије одбране у рејону Столачке косе на јужном дијелу теслићког ратишта, а затим је из правца Шерића, извело минобацачки напад којим је угрожавао положаје у рејону Карановице. Сличном ватром, са Кужног гробља, нападао је положаје у рејону Вис плана, на источном, а из других утврђења угрожавани су остали положаји и насеља, посебно пејон Канатове косе, на сјевероисточном дијелу овог ратишта.

Два неуспјела пјешадијска продора изведена у према српским линијама јужне одбране на требавском ратишту. У исто вријеме, са Хрскоја и Хацића главице, разноврсном пјешадијском и артиљеријском ватром, угрожавани су положаји у рејону Бегове главице, Беџа и Крветака, источно и сјеверо-

роисточно од Добоја али без посљедица.

СПОРАДИЧНА ВАТРА ОКО ОРАШЈА

На добојском ратишту регистрована су најчешће пјешадијска дејства уз неколико испаљених минобацачких пројектила у ноћним часовима, из правца Крашева и Алибеговаца, по положајима у рејону Макљеновац. Путничког Брда и Виле, такође, без посљедица по српске јединице.

На влашићком ратишту балијске снаге су извеле јак артиљеријско-пјешадијски напад у рејону Јаворка, на југоисточном дијелу одбране. Српски браниоци чврсто држе линије одбране а борбе на овом дијелу ратишта су још у току.

На србобранском ратишту балијске снаге врше провокативна дејства из свих врста пјешадијског наоружања из правца Комањаша као и из рејона Прусца. На овом дијелу се наставља довлачење нових снага и прегруписавање постојећих посебно у рејону Шахмана као и на правцу Подрипци-Древетине гдје су уочени и покрети тенкова.

На линијама одбране Новог Града непријатељ наставља са извођењем уобичајених провокативних дејстава дуж цијеле линије раздвајања, али без посљедица по српске браниоце.

Протекле ноћи на посавском ратишту балијске и усташке снаге су поново испољавале офанзивна дејства, саопштио је Прес центар Брчко.

Синоћ између 17 и 19 часова на градничком фронту припадници тзв. армије БиХ из правца Костиног Брда испалили су 10 минобацачких пројектила калибра 82 мм по Новалићима и Бучју, 4 км западно од Градачца. Овај минобацачки напад праћен је јаким ватром из ПАМ-ова и ПАТ-ова. Из рејона Шкорића, 2 км сјеверно од Градачца, на цивилне циљеве у Модричи испаљена су два тенковска пројектила. Међу припадницима ВРС није било повријеђених ни погинулих.

На орашком дијелу ратишта, усташке снаге у током ноћи отварале спорадичну ватру из пјешадијског наоружања, да би око 23.00 те око 01.00 час послје поноћи из правца Бока жестоком ватром из ПАМ-ова дејствовале по Обудовцу, 9 км југозападно од Орашја.

Ноћ на брчанском ратишту протекла је мирно.

Јутро на сарајевском ратишту протекло је мирно, за разлику од претходне ноћи када су балијске снаге на већини линија раздвајања пуцале из пјешадијског и противавионоског наоружања - саопштила је Информативна служба Сарајевско-романијског корпуса Војске Републике Српске (ВРС).

Муслиманске јединице са положаја у Бутмиру око 21.35 часова отварале су пјешадијску ватру према положајима српских бораца у Нецарићима и Илици.

МЕЋУМУСЛИМАНСКИ СУКОБИ НАПАДИ ПЕТОГ КОРПУСА

Јединице петог (бихаћког) муслиманског корпуса, јутрос су повремено дејствовале из артиљеријског наоружања и снајперском ватром по положајима Народне одбране Аутономне Покрајине Западне Босне (АПЗБ) и цивилним циљевима у ширем рејону Пећиграда, Тодорова, у кладушкој, те Капића и Дураковића у казинској општини, јавио је јутрос великокладушки Радио Велкатон.

Од дејстава на стамбеним објектима причињена је велика материјална штета.

Напад се проширио и на положаје српске Војске код Шумарске школе у Касиндолској улици, по којима је до два часа послје поноћи са балијских положаја на Сокољу дејствовао противавионоски топ.

Посљедица од напада на српској страни није било.

На одбрамбене положаје српских бораца у рејону Мисоче, на илијашком дијелу ратишта, балијске снаге испалиле су десетак тромблонских мина, а на мети муслиманских снајпериста и даље је путна комуникација Рајловац - Вогосћа.

Балијске снаге на оловско-кладањском ратишту испалиле су јутрос осам минобацачких пројектила калибра 82 и 120 милиметара на цивилне циљеве у ширем рејону села Чуде, четири и по километра југоисточно од Олова, саопштила је Команда Друге романијске моторизоване бригаде Војске Републике Српске (ВРС) на Сокоцу.

Посљедица минобацачког

напада за становништво Пуде није било.

Чешћих провокативних дејстава балијских снага било је и јутрос и претходне ноћи према одбрамбеним положајима српских бораца на готово свим тачкама разграничења.

На муслиманске провокације српски борци нису одговарали.

ОФАНЗИВА ИЗ ПРАВЦА ТЕОЧАКА

Офанзива балијских снага на мајевичком ратишту почела је јутрос око 5 часова јаким нападом из правца Теочака на одбрамбене положаје Војске Републике Српске (ВРС) у рејону Прибоја, 10-ак километара јужно од Угљевика - саопштио је Прес центар Источнобосанског корпуса ВРС.

Српски борци успјешно одолијевају овим нападима.

МИНИСТАРСТВО
ЗДРАВЉА
РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

**СЕРУМ
ИСПРАВАН**

САРАЈЕВО, 27. јула (Тајуг) - Министарство здравља Републике Српске (РС) саопштило је да се повлачи ранија забрана употребе серума против тетануса (антитетанусни имуноглобулин од 250 мм серијски број: 193).

У саопштењу које је потписао министар здравља Драган Калинић, прецизира се да накнадне суперанализе обављене у Савезној Републици Југославији и Швајцарској нису потврдиле присуство вируса хепатитиса Б, како се тада сумњало и да је серум исправан.

Министарство здравља РС у саопштењу такође изражава наду у успјешан наставак сарадње са Међународним комитетом Црвеног крста, преко кога је серум против тетануса и добијен као хуманитарна помоћ.

БЕОГРАД

**УМРО
СЛАВКО
БУДИХНА**

БЕОГРАД, 27. јула (Тајуг) - Славко Будихна, дугогодишњи новинар Радио-телевизије Србије, преминуо је изненада синоћ у 59. години.

Новинарску каријеру Славко Будихна је започео у Радио Сарајеву. У Телевизију Београд дошао је 1973. године. Био је уредник ТВ Дневника, уредник унутрашње рубрике Информативног програма и политички коментатор истанчаног објективизма. За реализовање ТВ-Дневника, Славко Будихна је добио прву награду на ТВ фестивалу у Порторожу.

У протекле три године је обављао послове одговорног уредника у Јутарњем и Београдском програму РТС, гдје је новинарском занату учио генерације младих новинара. Уређујући јутарње дневнике, дао је врхунски професионални печат тим емисијама РТС.

Смрћу Славка Будихне Југословенско новинарство је изгубило и такнутог и преданог посленика професије.

Комеморативни скуп поводом смрти Славка Будихне биће одржан сутра 28. јула у 12.00 часова у РТБ, а схарана истог дана у 15.00 часова на Новом гробљу у Београду.

а података о евентуалним жртвама још нема.

На херцеговачком ратишту јутро и протекла ноћ протекли су уз повремене провокације балијских јединица по српским линијама одбране, саопштила је Команда Херцеговачког корпуса Војске Републике Српске (ВРС).

Најјача дејства балијских формација забиљежена су по српским положајима у Горажду.

Међу српским борцима, који нису одговарали на дејства, није било повријеђених.

Балијске јединице (бихаћког) корпуса јутрос и минуле ноћи отварале су снајперску ватру по српским положајима на бихаћком ратишту, саопштили су српски војни извори.

Најинтензивнија дејства муслиманских снајпериста забиљежена су по српским положајима у рејону Крупне на Уни, Залашког Грабежа и Голубића.

На ове нападе српски борци нису одговарали.

ДАН 92. МЈЕШОВИТЕ АВИЈАЦИЈСКЕ БРИГАДЕ

СРЦЕ СРПСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Данас 92. мјешовита авијацијска бригада, ваздухопловна јединица пуковника Милана ПЕРИЋА, слави свој дан. Пресабиру се резултати, pistaју биљешнице, подсећа на дан када је неколицина пилота своје животе ризикувала да задржи летјелице на овом нашем простору. Зато они и јесу окосница развоја српског ратног ваздухопловства, његово срце и душа, моћ наше републике и гаранција да ћемо сачувати границе Републике Српске. У вријеме када је ратни вихор захватио Славонију, пазатим Хрватску, у вријеме када су се сви заклињали да ће Југословенска република БиХ ос-

врженошћу циљевима српских држава надокнадити бројчани недостатак. Тако је и било. Ни сада их нема много бројем, али дјелом су велики, најбољи. Додуше, неки им се с оне стране Дрине и враћају.

Оставимо детаљне бројке и акције у Славонији и западној Славонији у њиховим ратним дневницима. Споменућемо само чињенице да без њих не бисмо имали већину наших територија, не би било Обровца, Дервенте, не би било коридора. Летјели су непрекидно по десетак часова, издржали напоре и ситуације изнад непријатељских територија ријетко забили-

више од 15 хиљада повријеђених, у Санитетском батаљону Првог крајинског корпуса кажу да је учинак наших пилота у спасавању рањеника раван лекарском, некад и већи јер су у немогућим ситуацијама излечили повријеђене и без обзира на пријетњу пратњу НАТО-авиона довозили их до лекара. Они су и пјешадија, јер „купе“ по линији фронта повријеђене далеко од мјеста гдје се може спустити и најмања летјелица. Захваљујући њима поправљани

су далеководи, опет под кишом метака и на нишану снајпериста, они су „успостављали“ ПТТ-везе...

Неријетко се дешавало да тешки рањеници у смртном грчу држе пилота за рукав, а било је и радосних тренутака - рађања малишана у току лета.

Нажалост, имају и своју црну хронику. Непријатељски метак је и до њих допирао, данас се брину о дјеци погинулих пилота, његују успомене на ратне другаре којих више нема. На 36 хеликоптера испале су саземље 882 метка, најтеже је било изнад Брчког и у биткама за коридор, они су зауставили усташку офанзиву преко Обровца, били незамјенива подршка јединицама на земљи у ослобађању српских градова.

Када су се српски пилоти у почетку рата нашли на овом нашем терену, маде млади и с почетним ратним искуством, осјетили су срцем да је наш живот и опстанак нераскидиво везан за њихову

професију и летјелице. Зато су без дилеме стали испред њих и по цијену живота одлучили да их задрже. Тако су, заправо, створили језгро српског ваздухопловства и постали сигурност српског простора у обје републике српске. Њима ће зато у историји стварања и ослобађања српских земаља припасти посебно мјесто. Дубоко емотивни, али врло шкрти на ријечима, данас ће у свечаном строју испред својих ескадрила још једном демонстрирати властито поноштво што припадају изузетној професији и чврсту одређеност да постану слободни летачи на властитом небу. Они су једини ваздухопловци на земљиној кугли без права на лет, без права да се изнад своје земље вину у своје плаветнило. То је оно што их највише боли о чему причају с горчином, али и чврстим убјеђењем да то неће још дуго трајати. Они и њихова летјелица спремни су за тај тренутак.

Милица КОРУГА

Ваздухопловци - хуманисти на дјелу

тати неподјељена, пилоти су схватили шта ће се, заправо, ускоро десити. Полетјели су свом народу и своју младост, знање и храброст ставили у његову службу. Нажалост, не сви. Ако. Они који су остали, доказали су да су кадри несребичношћу и при-

жене у историји ратовања. Њих су обарали непријатељи мечама, али и „ваздушним ударима“ већих и јачих летјелица, приземљивали их у моменту када су превозили тешке рањенике, када су превозили кисеоник, лијекове. Ипак успјели су превести

МИЉАН ВЛАЧИЋ,
КОМАНДАНТ
ЕСКАДРИЛЕ:

МИРИШЕ СЛОБОДА

— Цио састав ескадриле је од формирања до сада врло слојан војни колектив. Немјерљив је њихов војни допринос од почетка рата, али оно што је посебно значајно јесте чињеница да смо сви спремни да до посљедње мрвице снаге учествујемо у грађни српских држава од Купе до Кладова. Наш летачки и технички састав ће и убудуће бити у служби свог народа до коначне побједе. Имамо довољно искусног људства, техника и убојних средстава и спремни смо за најжешће окршаје, треба нам само знак па да кренемо пут неба - говори мајор Миљан Влацић, командант ескадриле.

ПУКОВНИК МИЛАН ПЕРИЋ, КОМАНДАНТ
92. МЈЕШОВИТЕ АВИЈАЦИЈСКЕ БРИГАДЕ:

ЛЕТОВИ ЗА ИСТОРИЈУ

— Ова јединица је понос српског ваздухопловства, она је његово срце и њен удно стварају српских земаља био је и биће немјерљив. Издржљивост наших пилота је незабијежена у историји ратног ваздухопловства, а то је само један знак да су пилоти не само храбри, здрави млади људи већ и српски борци - официри који знају зашто се боре иза какву и чију будућност свакодневно излажу властите животе. Резултати њихових хуманитарних летова мјере се хиљадама живота, у ратном ан-

хору и свим могућим забранама које нам је свијет наметнуо и под сталном ватром непријатеља наши пилоти су за потребе привреде превезли око 890 тона разних терета, више од стотину тона терета превезено је за оспослававање далековода и ПТТ-мреже. Трудимо се да им готово дуго одсуство од куће надокнадимо бригом за породицу. Њихови летови од почетка рата су летови који ће значити исписивање посебних страница у историји стварања српских држава на овим просторима

ЈАНКО КЕЦМАН, ПИЛОТ „ГАЗЕЛ“:

СВАКИ ЛЕТ, ПРИЧА ЗА СЕБЕ

— Пилотирање је посао који тражи комплетну личност, људе високог морала, физички здраве, са врло израженим смислом за одговорност. Тешко је издвојити када је било најтеже, можда је то ослобађање коридора, када смо летјели кроз прави ватромет са земље, можда је то

провлачење испод жица далековода, лет испод туђинских авиона који принуђавају на слијетање, а одоздо се пуца. Ми смо зауставили усташку офанзиву преко Обровца, били смо тамо гдје је најжешће и најпотребније, ми смо и пјешадија на линији

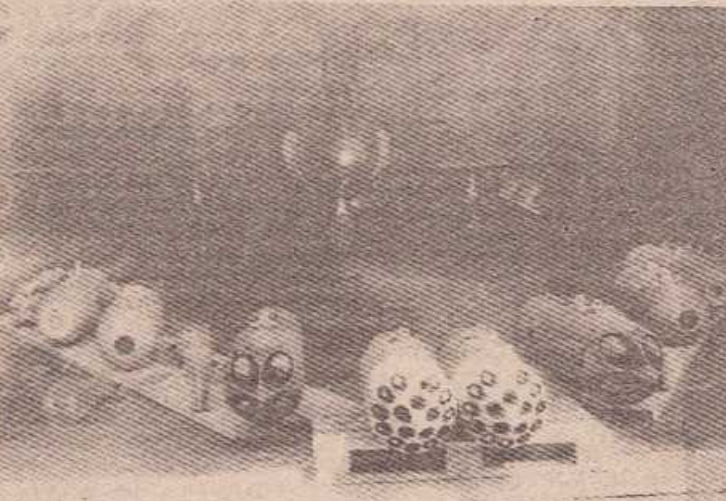
фронта, у рату смо положили најтеже испите из петења и издржљивости. Заслужили смо своје небо и имаћемо га.

Сваки наш лет је прича за себе, специфичан и значајан, нема празних летова... - каже Кецман.

АЛЕКСА ВУКОВИЋ, ПИЛОТ „ОРЛА“:

УВИЈЕК НА ПРВОЈ ЛИНИЈИ

— Имали смо изванредне борбене учинке, прекапили смо се у најтежим условима и нема борбене ситуације која би нас плашила. Ми смо први српски пилоти, поносни смо на то, као и на чињеницу да смо једини официри који су увијек на првој борбеној линији, неријетко сами и с тешком одлуком коју ваља брзо доијети. Најдража ситуација је када видимо да непријатељ бјежи, а и то смо доживјели. Не могу прежалити сарајевски и тузлански аеродром, али

Наоружање које је коришћено у досадашњем току рата у подршци јединицама копнене војске

Снимил: Р. ОСТОЈИЋ
Д. БЕЈНОВИЋ

ТЕХНИЧКА СЛУЖБА

ГАРАНЦИЈА СИГУРНОСТИ

Исправност летјелица, њихово снабдијевање свим што је потребно основна је брига Техничке службе бригаде. То је екипа вриједних и врло способних људи, у које пилоти имају пуно повјерење. Они, опет, своје пилоте воле као дјецу, са срцем пуним забње испраћају их пут неба, радосно и нестрљиво чекају повратак. Једна су породица, људи којима је међусобно повјерење гаранција сигурности. Пуну су разумијевања јер није у овим временима лако снабдјети се резервним дијеловима, поправити погођену летјелицу, за бројне летове треба и пуно горива. Тешко је, али ипак је све у реду.

Командант Милан Перић поздравља ваздухопловце (Снимко Д. БЕЈНОВИЋ)

ВЛАДО ГВОЗДЕН,
ЗАМЈЕНИК
КОМАНДАНТА
27. ОРЛОВСКЕ
ЕСКАДРИЛЕ:

НАЈМЛАЂА ЕСКАДРИЛА

— Ми смо најмлађа ескадрила на свим српским просторима, то је наша предност јер смо удружили младост, снагу и искуство које се не може стећи у кабинетицима на полигонима у миру. Ми смо окосница будућег професионализма у миру, гинули су нам другови, мене су гађали изнад родног села, преживио сам ту много тежих ситуација. Ми јединоставно опстајемо и постајемо све способнији и смјелији, наши непријатељи то знају, зато се и боре за забрану нашег летања. Наши пилоти су људи са великим срцем, извршавају све задатке, стрљиви су и не одмарaju се, спремни су за лет у наше висине...

ДАРКО МИЈАТОВИЋ,
ПИЛОТ
ХЕЛИКОПТЕРА МИ-8:

ЖРТИЦА РАЊЕНИЦИМА

— Летим сам по свим метеоролошким условима, у једном лету имао сам у хеликоптеру 23 рањеника, непријатељски тешки авиони приземљивали су ме „ваздушним ударима“, летим сам врло ниско изнад непријатељске територије, али ни један рањеник није умро у мом хеликоптеру. Гађали су ме и ништавим није значајан знак Црвеног крста. Најчешће се нема времена ни погледати у лице рањеника али зато они виде нас. Десило ми се, тако, да ме један рањеник препознао. Већ сам му једном спасио живот, а оно опет гатешко погодио непријатељски метак. Опет сам га „изручио“ лекарима а шаплили смо се обојица: Немој више, доста је било... - ријечи су Мијатовића.

У Ж И Ж И

ПОРУКЕ ИЗ ТРИПОЛИЈА

По значају који званични Триполи придаје посјети председника СР Југославије Зорана Лилића (Либијској Цамахирији, она се може упоредити, бар када је ријеч о посљедњих десетак година, само са пријемом за Либију најзначајнијих државника из свијета, укључујући ту и арапски свијет.

То је неподјелива оцјена у Триполију која се даје на основу три југословенско-либијска сусрета на врху у року од само 24 сата и посебно на основу поздравних говора пуковника Гадафија и Лилића, послје свечане вечере коју је либијски вођа приредио за високог госта из Београда и чланове југословенске делегације.

Вечера је приређена у једном здању у Гадафијевом резиденцијалном кварту у непосредној близини његовог разореног дома, кога су Американци бомбардовали 1986. године. Изузетно, готово несвакидашње, велико присуство чланова дипломатског кора упућивало је на закључак да се ради о посјети којој Либија придаје врхунски значај.

Поздравни говор пуковника Гадафија, према првим анализима, успиједио је у једном изузетно сложеном тренутку на међународној сцени, а посебно на просторима бивше Југославије. У том сложеном тренутку се налази и Либија и јасно је да је поздравни говор Гадафија срачунат да се упуту порука најмоћнијим земљама свијета али и народима на тлу бивше Југославије, а посебно муслиманима у Босни.

Оцјењујући југословенско-либијски сусрет на врху веома значајним пуковник Гадафи је подсјетио на чињеницу да је „Запад наметнуо блокаду Југославији, као што је наметнуо блокаду и Либији“.

„Упркос томе, сусрешћемо се на тлу Либије да бисмо показали да је наша воља јача од блокаде“, рекао је либијски вођа.

Анализирајући нови свјетски поредак пуковник Гадафи је поставио и питање: „Зашто би народи подржавали претварање свијета у колективне погоре, зашто би подржавали извоз ратова, мијешање у унутрашње ствари својих држава. Сигурно је да ће такав поредак бити одбачен у потпуности“.

У 20-минутном поздравном говору Гадафи је највише времена посветио југословенској кризи и босанском сукобу. Неки његови закључци су посебно значајни и због тога што у потпуности отклањају дилеме о ставу званичног Триполија прије свега према грађанском рату у Босни.

Када је о Босни јуче пуковник Гадафи сматра да се ради о вјерској и политичкој завјери. „Ради се о завјери која је уперена против Југославије. Ријеч је и о сређивању рачуна са Југославијом.“

Европа је одлучила да жртвује ту земљу. Јер, ако Европа жели да уништи муслимане она ће то чинити преко Југославије. Да би њих уништила, уништила је цијелу Југославију и разбила једну земљу.

„Најбоље рјешење за муслимане у Босни је јединствена Југославија“, истакао је либијски вођа, додајући да прогањање муслимана и вјерско чишћење значи уништавање Југославије.

Осврћући се на однос САД према муслиманима Гадафи је рекао: „Ми не вјерујемо да Америка штити ислам у

Европи. Ако постоји ислам који Америка штити онда га се ми одричемо. Америка није пријатељ босанских муслимана, а Запад мрзи православце“.

Пуковник Гадафи се затим снажно залажио за јачање покрета несврстаних, истичући његову историјску улогу у очувању независности многих народа. „Велике силе морају да схвате да планета не припада само њима“, рекао је либијски вођа, напомињући да је то своје мишљење, као и оно о босанском сукобу и завјери великих против Југославије, саопштио прије два дана министру иностраних послова хрватско-муслиманске федерације Ирфану Љубијанкићу, који му је предао поруку Алије Изетбеговића.

Обраћајући се свом домаћину и многобројним гостима председник СР Југославије Зоран Лилић је истакао да „смо и данас увјерени да су плодни и разноврсни односи који постоје између наше двије земље израз потреба и интереса наших народа и да због тога овој посјети придајемо велики значај“.

Лилић је рекао да је СР Југославија веома заинтересована да и даље настави блиске односе са арапским земљама у духу традиционалног пријатељства и у складу са југословенском дугорочном праксом подршке и активне и искрене помоћи борби арапских земаља како у Организацији уједињених нација тако и у покрету несврстаних.

Осврћући се на југословенску кризу Лилић је рекао да је она узрокована, прије свега, деструктивним дјеловањем великих сила које су, нажалост, успјеле да једну снажну земљу ослабе, подривајући и организујући сецесионистичке снаге унутар Југославије, а са циљем остварења сопствених интереса и амбиција.

„Огромна је одговорност тих сила и за избијање грађанског рата у Босни“, рекао је југословенски председник, наглашавајући да СР Југославија улаже велике напоре и конструктивно се поставља како би се што прије дошло до праведног мира.

„Ми стално истичемо да једино преговорима и уз уважавања интереса и легитимних права сва три народа у Босни може доћи до трајног рјешења.“

„Наметање рјешења споља, пријетње силом и ултиматумима су недопустиви. Незапамћено оштре и неправедне санкције које су уведене против СР Југославије имају исте циљеве и у функцији су тежи да се Југославија баца на кољена. То грађани Савезне Републике Југославије никад неће дозволити“, рекао је југословенски председник.

Касно увече, послје низа билатералних сусрета и разговора, завршава се дводневна званична и пријатељска посјета Либији председника СР Југославије Зорана Лилића и југословенске делегације. (Танјуг).

АТИНА, 27. јула (Танјуг) — Између Москве и Атине успостављена је „отворена линија“ за свакодневне договоре и размену информација највиших званичника о кризи у бившој Босни.

Овај договор о сталној вези и координацији између двију земаља постигнут је за вријеме посјете грчког министра одбране Герасимоса Арсениса Русији прије два дана, пише данас провладин лист „Та неа“.

Током ове посјете руска страна је, како наводи лист, затражила од Атине да држи отворену комуникацијску линију са српском страном, како би се убрзо процес размене информација и договора везаних за најновију фазу усаглашавања ставова о плану контакт-групе.

У разговорима високих војних руководилаца Грчке и Русије изражено је идентично мишљење о начину рјешавања кризе у бившој Босни, истиче „Та неа“.

У атинским политичким круговима се подплачи да је током ових разговора у Москви изражена обострана одређеност да се преговори о босанској кризи морају наставити и да се мировном процесу не смију затварати врата.

Иначе, овдашња штампа данас оцјењује да је генерални секретар УН Бутрос Гали најавом о могућем повлачењу плавих шлемова из бивше Босне - долио уље на ватру и створио нову тензију у кризном подручју.

ГРЧКА — РУСИЈА

ЦРВЕНИ ТЕЛЕФОН ЗБОГ БОСНЕ

Грчки листови истичу да је Москва одмах одбила такву могућност да је министар за одбрану Русије Павел Грачов јуче у Београду саопштио да мировне операције могу да обављају искључиво снаге УН, а не НАТО.

„Елефтеротија“ каже да и неке западне земље, укључујући и један дио контакт-групе која кроји каплу за бившу Босну, изражавају све гласније неслагање са учесталим приједлозима Вашингтона да се плавни шлемови замијене — НАТО-трупама.

(Карикатура Ј. Прокопљевића)

БАРЕНЦОВО МОРЕ

ПЕРИСКОПИ ОСМАТРАЈУ

МОСКВА, 27. јула - У Баренцовом мору, у близини руске обале, регистровано је, три пута за посљедње двије недјеље, присуство страних подморница, изјавио је данас агенцији ИТАР-ТАСС комендант руске морнарице адмирал Феликс Громов.

Високи руски официр је додао да су британска фрегата „Шефилд“ и један танкер пратили недавно одржану вјешбу руске Сјеверне флоте и да су фрегате узпијетали и хеликоптери.

Адмирал Громов је нагласио да се то све дешава у вријеме када су заједничке вјешбе са западним флотами постале сасвим уобичајена ствар и кад су се учврстали партнерски односи са њима.

Та чињеница показује да постоје разлози за јачање наших борбених способности ради поуздане и сигурне заштите руских морских граница“, закључио је Громов.

АМЕРИКА УПОЗОРАВА ИЗРАЕЛ

ЗАОБИЈИ БЕОГРАД!

ТЕЛ АВИВ, 27. јула (Танјуг) — Америчка влада упозорила је Израел да не успоставља никакве везе са владом у Београду. Ове ријечи упозорења упутно је шеф кабинета потпредседника владе САД Ал Гора, опномоћеном министру Израелске амбасаре у Вашингтону Михаелу Шилоу. Влада САД је била узнемирена вијешту да је израелска делегација са председником Комисије за спољну политику и одбрану Кнесета Ори Ором на челу посјетила Београд, пише данашњи дневник на хебрејском „Једнот ахронот“.

Америка се придржава међународних санкција против „мале Југославије“, па је везе са њом svela на минимум. Шило је на то одговорио да Израел нема наміјеру да унапређује односе са Србима и да је израелска делегација ишла у Београд само да би помогла тамошњој јеврејској заједници.

ХРВАТСКА СПРЕГА ПОЛИТИКЕ И СУДСТВА

ЗЛОЧИН ПОД ЗАШТИТОМ ДРЖАВЕ

● У Хрватској још нико није осуђен за злочине над Србима иако су вођени неки поступци. Осумњичени су на мистериозан начин пуштени, а судски поступци обустављени због формално-правних смицалица

ЗАГРЕБ, 27. јула - Председник Врховног суда Хрватске Милан Вуковић одбацује могућност да се „случај“ Пакрачке пољане нађе пред Међународним судом у Хагу. Тврди да злочина са хрватске стране није било, или тачније, он не зна „ни за један такав процес“.

„На подручју Пакраца“, каже Вуковић, „нађена је крајем прошле године гробница са, наводно, дејеста убијених људи, но када се пришло ископавању, нашло се 18 лешева. Био сам присутан када је господин Шериф Бесуни, председник Међународне комисије, рекао да су лешеве прегледани и да је установљено да су сви страдали у ратним операцијама, да није било трагова насиља“.

Вуковић префуткује да је Комисија експерата одмах по ископавању 18 лешева убијених Срба обуставила рад. Ни комисија, а ни њеним финансијерима није изгледало било у интересу да наставе ископавање. Јер, према изјавама десетина свједока и истраживања више невладиних организација, безмало 3.000 српских цивила је у масовним гробницама у Марином Селу, Пакрачкој пољани и Госпићу.

ПОЧИНИОЦИ ПРИЗНАЛИ

Ко је и кога ликвидирао у Пакрачкој пољани, гдје је кр-

ајем 1991. и почетком 1992. године боравила јединица за специјалне намјене хрватског МУП-а под командом Томислава Мерчепа, то је - пише „Ферал Трибјун“, ван интересовања председника Врховног суда Хрватске и шефа владеине „комисије за ратне злочине“.

Истичући те своје двије функције, што би, ваљда, требало да учини његове ријечи убједљивим, Вуковић каже да му „није познато да је постојала било каква пријава, а да се по њој расправљало“.

Ријечи председника Врховног суда оповргава сплитски недељник, наводећи да је још у фебруару 1992. поднијета кривична пријава за читав низ убистава и других кривичних дјела на подручју Пакрачке пољане. Починиоци тих дјела, припадници резервног састава МУП-а, познати су и испитани, већина их је признала. Готово сви су били у притвору, али су послје на мистериозан начин пуштени. Судски поступак је обустављен.

Сплитски лист износи само један број злочина почињених у Пакрачкој пољани - имена Срба, начин мучења и вријеме ликвидације. Све је то, тврди, познато полицијским и правосудним органима Хрватске, али је до сада брижно скривано од јавности и уклоњено из „даље процедуре“. Те чињенице су пот-

кријепљене са довољно доказа и у њихову вјеродостојност не треба сумњати. Стога их „Ферал“ нуди као подсјетник председнику Врховног суда.

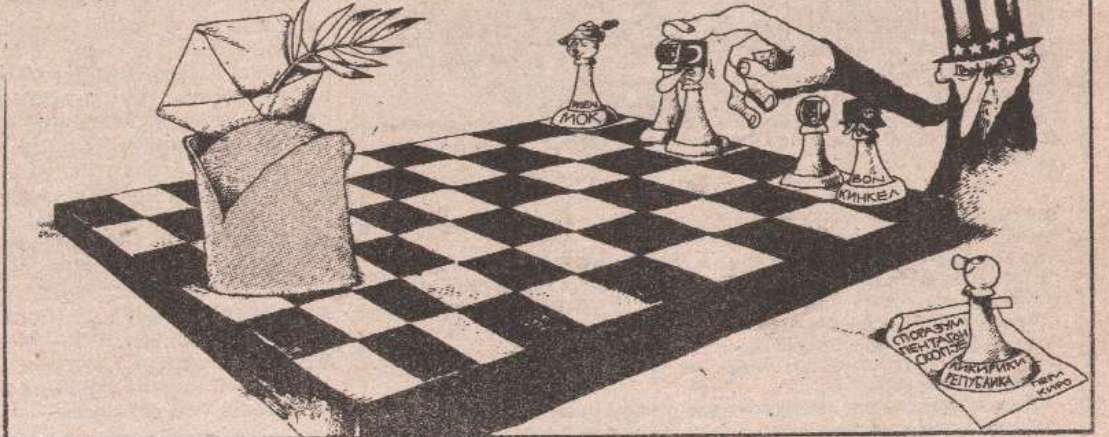
О злочинима у Пакрачкој пољани, али и на подручју Цриквенице, Крке, Карлобага, Госпића, Оточа, Кутине... много зна некадашњи замјеник државног тужиоца, а сада адвокат Анте Нобило. Не може све да каже, јер га и даље обавезује чување службене тајне, иако се, из њему непознатих разлога, „мора као тајна чувати злочин који су починили неши полицајци“.

У питању је, дакле, спрега политике и судства. Осумњичени за масовни злочин у Пакрачкој пољани пуштени су на слободу у вријеме када је државни тужилац био Владимир Шекс. Послије њега долази Стјепан Херцег, а онда Крунослав Олујић. Ако три тужиоца нису ништа учинила, Нобило то схвата као чврст став.

ПРИКРИВАЊЕ ЗЛОДЈЕЛА

Када су „падале“ ослобађајуће пресуде убицама

-Б. ВОЈИНОВИЋ: КОВЕРТИРАНИ ПОТЕЗ

ПРАГ, 27. јула - Словачка влада је, у складу са ранијим договором, ових дана послала Мађарима приједлог међународног уговора о добросусједству и пријатељству. Најављује се да би уговор, пошто га експерти „прочешљају“, могао бити веома брзо потписан, можда већ током посјете Братислави (5. августа) новог мађарског премијера Ђуле Хорна. Било то истовремено и прва посјета једној страни земљи новог мађарског премијера, упамћеном и потоме што је био последњи шеф дипломатије у посљедњој „комунистичкој“ влади у Мађарској.

Могуће је, ипак, да документ, упркос томе што је о његовој садржини постигнут начелни договор, не буде спреман за потписивање у августу. Мађари не желе претјерано да журе и направе грешку као у вријеме владе Антала, када је потписан уговор са Украјином око кога је касније одшло до међустраничке али и унутарвладице неслоге. Овај пут Пешта иде на што шири национални консензус и консултације са својом мањином у Словачкој.

НЕПРОМЈЕЊИВОСТ ГРАНИЦА

Двије битне, и истовремено повезане, ствари садржане су овим уговором, о коме се у Словачкој већ говори као о документу великог „историјског помирења“ двају сусједних народа и држава. Словацима доносим потврду граница чију непромјењивост није признала чак ни социјалистичка Мађарска и у вријеме најближих односа са Чехословачком у „лагеру“. Те границе су повучене послје првог свјетског рата, чији исход Мађари, не само националисти, сматрају катастрофалним за своју земљу. Током другог свјетског рата Словачка је (слично Хрватској),

СЛОВАЧКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ

РУКА ПОМИРЕЊА

● Припремљен приједлог међународног уговора о добросусједству и сарадњи: за Словачку - потврда о непромјењивости граница, за мађарску - гаранција за положај полумиллионске мањине у Словачкој

● Да ли ће документ бити потписан током посјете мађарског премијера Хорна Братислави идућег мјесеца?

послије Хитлеровог „дробљења“ Чехословачке, добила своју „Независну...“. Али, истовремено (слично као Хрватска са препуштањем Далмације Италији), изгубила је јужну Словачку - у корист Мађарске. Послије 1945. границе су враћене на старо.

У јужној Словачкој, на прилично компактној територији, живи између 500 и 600 хиљада Мађара (10-12 одсто становништва Словачке). Међународни уговор требало би да им гарантује национална права, у облику који предвиђају европски стандарди. Недавно је испуњен један такав захтјев Савјета Европе и наравно, мађарске мањине - усвојен је у парламенту, послје неколико безуспјешних покушаја и опструкција опозиције.

породице Зец и када су из притвора пуштени зликовци из Пакрачке пољане, сви који су знали, а њих није мало, путали су (путали је и штампа). Тек када је Стипе Месић, послје раскида са ХДЗ, јавно проговорио о злочинима (највјероватније је и он за њих раније знао), почиње претписка између председника Туђмана и Врховног суда.

И данас многи настоје да заташкају злочине над Србима. У одбрану Мерчепа, савјетника у МУП-у Хрватске и посланика ХДЗ, оглашава се „Панорама“, па под наднасловом „Скандалозно“ поставља у наслову питање - „Ко од Пакрачке пољане покушава да направи други Јасеновац?“

Недељник, кога називају и паравојним гласилом, прозива Јосипа Манотића и Стипу Месића, правника Анту Нобила и Тихомира Рубешу, као и листове „Ферал трибјун“, „Глобус“ и „Нови лист“ због тога „што упорно форсирају наводне злочине хрватских ратника“, а посебно сплитски недељник зато што „Томислава Мерчепа и његову јединицу од хероја домовинског рата покушава да претвори у свирепе убице“.

За Пакрачку пољану, пише лист, „гдје је страдало, како

се наводи, четири стотине Срба, не постоје докази који би неког одвели на суд, без обзира био он у Загребу или Хагу... Што се тиче Госпића, гдје су тобож настрадали невини српски цивили, нема доказа, ни судских процеса за такво дјеловање... Полицајца који се на карловачком мосту одбранио од напада тринесторице четника у униформама ослобођен је оптужбе“.

„Увиђајући да писање у стилу - оно што ми не одговара, то се није догодило - није довољно, „Панорама“ за све оне који пишу или говоре о злочинима над Србима каже да је то „бомба помоћу које би хтјело да се минира хрватска држава“, односно да је „крајњи циљ тог пројекта нестајање Хрватске у њеним садашњим границама“.

То би требало да буде довољна опомена онима који су се „дрзнули“ да бар дјелимично открију злочине почињене над српским народом. Уз то, не изостају пријетње, а њих треба озбиљно схватити, јер је, кажу обавијештени, у Хрватској зрела ситуација за поновну појаву „ескадрона смрти“, који су већ оставили стравичан траг широм Хрватске.

Никола СТАНОЈЕВИЋ

такозвани Тубалов закон о саобраћајном двојезичном обиљежавању мјеста у национално мјешовитим срединама. Истовремено, Мађари су добили право да своја имена и презимена пишу и изговарају на свој начин, при чему је највећи корак учињен тиме што се презимена Мађарица неће више изговарати на словачки начин.

ТАБУЛОВ ЗАКОН

Све је то, ипак, само почетак јер ће Словачка имати још много тога да уради на плану мањинских права Мађара. При томе Словаци веома зазиру од „територијализовања аутономије“, јер би то, како страхују, могао бити увод у сецесију јужне Словачке. Таква страховања ће свакако, послје потписивања уговора о непромјењивости граница, бити, ако не елиминисана, онда бар ублажена.

Доношење Табуловог закона је, међутим, међу већином Словака лоше примљено и схваћено као уступак Мађарима. Дошло је до осјетног пада предизборног рејтинга тренутно владајуће коалиције бивших комуниста, Моравчинове Демократске уније и Хришћанско-демократског покрета бившег премијера Јана Чарногурског. Истовремено, у успону популарности су донедавно владајући популистички Покрет за демократску Словачку (ХЗДС), са доскорашњим премијером Владимиром Мечијаром на челу, и његов коалициони партнер националистичка Словачка народна странка (СНС) Јана Слоте.

Потписивање међународног уговора Словачке са Мађарском, како се овдје оцјењује, могло би да донесе преокрет у расположењу бирача пред пријевремене изборе, који ће се одржати крајем септембра. Од тога би, без сумње, највише профитирао левица, којој би то могло да утре пут за још веће учешће у власти него што га сада има.

Милан ПАЗАРЕВИЋ

ЗАВРШЕНА ПОСЈЕТА ФАО ТИМА
ПОЉОПРИВРЕДНОМ ИНСТИТУТУ
У БАЊОЈ ЛУЦИ

РЕПУБЛИКА СРПСКА ПЛОДНА ЗЕМЉА

● Према оцјени стручњака ФАО тима, Република Српска има довољно квалитетне хране да подмири потребе свог становништва ● Чланови ове међународне организације за производњу хране упутиће свој глас за укидање санкција српском народу

Делегација ФАО организације за производњу хране која ради при Уједињеним нацијама јуче је са представницима бањолучког Пољопривредног института обавила завршне разговоре о побољшању производње хране у Републици Српској.

Након обиласка Пољопривредног добра „Младен Стојановић“, пилларске фарме, Ветеринарске станице у Челинду, бањолучке „Витаминке“ и прије свега Пољопривредног института, чланови ФАО тима су оцијенили да Република Српска има идеалне услове за развој пољопривреде. Они су истакли како су задовољни пољопривредном производњом, али исто тако и научно-истраживачким радом, прехранбеном индустријом, примјеном вјештачког осјемењавања и развојем ветеринарских станица. У ствари, очекивали су да ће затећи потпуно уништено пољопривреду, без могућности да становништву обезбиједи довољне количине хране. На крају посјете рекли су нам да ће ФАО организација предложити да се укину санкције српском народу - каже др Војин Мејакић, директор Пољопривредног института.

Према ријечима ФАО стручњака, са пољопривредним потенцијалом који сада имемо не треба нам помоћ - има довољно хране и то доброг квалитета. Били су веома задовољни и развојем индивид-

Стручњаци ФАО обишли су и производне погоне на имању Боре Славнића (Снимко Р. Остојић)

уалних пољопривредних произвођача, који су се добро прилагодили условима производње у рату.

— Након свега што су видјели на терену, чланови ФАО тима су рекли да ће се приликом подношења извјештаја својој дирекцији заложити да уђемо у заједничке пројекте унапређења научно-истраживачког рада, стварања нових генетских потенцијала пољопривредног биља, сточарске и живинарске производње, масовног оплемењивања и селекције стоке путем вјештачког осјемењавања - истиче Мејакић.

Представници ове (међународне организације били су изненађени научним радом у Пољопривредном институту, који, како рекоше, не заостаје за свјетским резултатима, нарочито у селекцији стрних жита.

— Пољопривредни институт је, и поред блокаде, повезан са многим установама овог типа у свијету. Значи, санкције нису зауставиле наш научни рад и пољопривредну производњу. Уз то, ФАО организација нас је посјетила и показала спремност да помогне. А то је само још један доказ да за науку не постоје ограничења и границе - рекао нам је на крају Војин Мејакић. Љ. БОЖИЋ

ПИТЕР ЦОБЕР (СВЈЕТСКИ ПРОГРАМ ХРАНЕ) У ПОСЈЕТИ
КОМЕСАРИЈАТУ ЗА ИЗБЈЕГЛИЦЕ РС
— КАНЦЕЛАРИЈА БАЊА ЛУКА

ПОМОЋ ЉУДИМА И ЊИВАМА

● Двије нове међународне организације Свјетски програм хране и ФАО, међународна пољопривредна организација, настоје да помогну на другачији начин да се храна за све угрожене категорије произведе на плодним њивама и да се нађу донатори и формирају фондови у које би стижао новац за финансирање угрожених категорија

Међународна организација Свјетски програм хране при Уједињеним нацијама бави се проблемима хране и програмима агрокултурних институција. Посјету ове организације заједно са ФАО, међународном пољопривредном организацијом, обезбиједили су Комесаријат за избјеглице и хуманитарну помоћ Републике Српске - Канцеларија Бања Лука и Високи комесаријат Уједињених нација за избјеглице - Канцеларија Бања Лука.

Питер Цобер, директор Свјетског програма хране у Пакистану, посјетио је бањолучку Канцеларију Комесаријата за избјеглице и разговарао са њеним шефом Драганом Салићем. Господина Цобера занимали су „најсвјежији“ подаци о броју избјеглица на подручју које покрива Канцеларија а то је петнаест крајшких општина, било да су смјештени у становима и кућама, било прихватним центрима, начин дистрибуције хуманитарне помоћи овим и категоријама социјално угрожених лица.

Господин Цобер занимао се посебно за начин финансирања социјалних установа, сиротишта, Геријатријског центра. Школе за слушно оштећене особе и сличне, како преживљавају у овом времену, ко им и колико помаже и колико од хуманитарне помоћи која стиже овамо добијају те установе.

ДРЖАВА ПОМАЖЕ УГРОЖЕНИМА

— Република Српска има програм збрињавања избје-

глог, расељеног и социјално угроженог становништва. Влада РС донијела је привремено уредбе којима се рјешавају проблеми из ове области - објаснио је госту Драган Салић.

Социјално угрожено становништво, према тим уредбама, сврстава се у четири категорије. У првој су они без било каквих примања и та категорија добија 18,25 килограма неопходних животних намирница по особи. Другу категорију чине они који имају нека примања, али она нису довољна, и зато та категорија добија за 25 одсто мање хране, и тако редом.

— Напомињем да избјегло и расељено становништво које се нађе у било којој од ових категорија добија 25 одсто више помоћи - објаснио је Салић.

Питер Цобер је ових дана са делегатима ФАО обилазио пољопривредна добра, гледао плодну земљу и сматра да ово подручје има велике могућности за пољопривредну производњу и да храна не може бити проблем на овим просторима.

— Фармери само треба добро да размисле шта ће производити, да се одлуче за оно што је најпотребније, оно што ће се најприје продати на тржишту.

ПОМОЋ У РАТУ И КАСНИЈЕ

Сада се овдје, на примјер, највише производи кукуруз иако је пшеница потребнија. То је зато што пшеница тражи више пестицида, а пестицида, као што знамо, нема довољно - рекао је господин Цобер.

Да у сваком злу има и добра, говори чињеница да због недостатка пестицида људи овдје једу здравију храну јер пестициди, нарочито

ако се неправилно употребљавају, могу бити и штетни.

Питер Цобер објаснио је да је намера Свјетског програма хране и ФАО да испитају најбољи начин помоћи народу у бившој Босни и Херцеговини за вријеме рата али и после њега. Како је рекао, желе наћи начин који би обезбиједио да хуманитарна помоћ не зависи од санкција, блокада на путевима и свега онога што смета да помоћ стигне до оних којима је најпотребнија.

— Желимо побољшати пољопривредну производњу, омогућити да се храна овдје производи и постепено смањивати количине хране која се довози на ово подручје. Размишљамо и о оснивању фонда у који би донатори уплаћивали новац, који би се онда дијелио угроженима, па би они могли сами у продавницама и на пијацама купити оно што им треба. Јер, хране овдје има, продавнице су добро снабђивене, пијаце су пуне. Проблем је само што нема новца! Овај начин се већ примјењује тамо гдје је то било могуће и показао се као добар. Избјегавају се скупи транспортни трошкови, али и могућност да због блокаде путева помоћ не стигне онима којима је потребна - рекао је господин Цобер.

Судећи по свему реченом на овом састанку, ФАО и Свјетски програм хране требало би постепено да преузму улогу УНХЦР и МКЦК, бар што се помоћи у храни тиче. У сваком случају, тако је и било речено кад су ове међународне хуманитарне организације дошле пружајемо вам помоћ до самопомоћи, односно док не budete могли помоћи сами себи.

Нама другачија помоћ и није потребна. Они који долазе из далеког свијета можда знају „информацију више“, можда осјећају да је крај рата, а с њим и свих невоља.

Радмила КОЛУНЦИЈА

СУБНОР: СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА ПОВОДОМ ДАНА УСТАНКА

СРБИ У СВИМ ОСЛОБОДИЛАЧКИМ РАТОВИМА

● Јулски устанак, као и највећи дио битака вођених на овим просторима за вријеме другог свјетског рата, извео је управо српски народ, вођен слободарским тежњама

Поводом 27. јула. Дана устанка, а у организацији Регионалног одбора СУБНОР-а, синоћ је у Дому Војске Републике Српске одржана свечана академија.

Свечаности којој су присуствовали представници власти, Војске Републике Српске и удружења бораца 1990-1994, отворио је председник Регионалног одбора Никола Родич.

Живко Радичић, учесник народноослободилачког рата, говорећи о значају овог датума за нашу историју, између осталог рекао је:

Историја српског народа је проткана и обогачена ослободилачким ратовима. Јулски устанак, као и највећи дио битака вођених на простору бивше Југос-

лавије за вријеме другог свјетског рата, на својим плећима су изнијели управо Срби, вођени прије свега слободарским тежњама за остварење права на националну самобитност, традицију и постојање - истакла је господин Радичић.

Пригодни програм академије бир је испуњен сплетом народних игара и пјесама у извођењу чланова Културно-умјетничког друштва „Пелагић“.

Након академије, положени су вијенци на споменик палим борцима НОР-а код хотела „Босна“. Споменик палим Крајишницима на Шехитлуцима, као и на гробље палих бораца овог рата.

Поводом 27. јула, удружења бораца НОР-а ће уредити пар-

тизанска гробља и споменик обилежја у Бањој Луци. М.К.

СТУДИО - БАЊА ЛУКА

● ДРУГИ ПРОГРАМ РАДИЈА НА УКТ-
ФРЕКВЕНЦИЈИ 95,3 МХз
17.00 Најава програма
18.15 ЛИРИКА НОЛИ
18.35 ДЈЕЧИЈИ РАЗГОВОРНИК
20.00 ВОЈНИЧКА НОП 1. и 2. програм
00.00 Одјава Другог програма

БИГ - РАДИО

ПРВИ ПРОГРАМ
● Програм емитује на УКТ-фреквенцији 90,7 МХз
8.00 — 8.00 ДОБРО ЈУТРО, БАЊА ЛУКО!
8.00 - 12.00 ПРИЈЕПОДНЕВНИ ПРОГРАМ
12.00 — 17.00 БИГОВА ПОСЛИЈЕПОДНЕВНА ШАРЕНИЦА
17.00 — 18.00 МУЗИЧКА ЕМИСИЈА „ON THE LIVE SIDE“
18.00 - 19.00 МУЗИЧКИ ПРОГРАМ
19.00 - 22.30 МУЗИЧКА ЕМИСИЈА

ДРУГИ ПРОГРАМ

● Програм емитује на УКТ-фреквенцији 91,7 МХз
8.00 — 00.00 НАРОДНА МУЗИКА И
ЗАНИМЉИВОСТИ
БИГОВИ ОГЛАСИ: 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 и
18.00

СТУДИО А

● Програм емитује на УКТ-фреквенцији 102 МХз
8.00 — Разбуда Лаганини, 8.00 — Јутро у Бањој Луци, 10.00 — Утал програм 1, 14.00 — Оплет, 16.00 Расплет, 18.00 — Рики и Фрики, 20.00 Утал програм 2, 00.00 - 02.00 Заспавајте

ЕПИДЕМИОЛОШКА ЗАШТИТА ДЈЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ

ВИСОКА ЦИЈЕНА НЕЧИСТОБЕ

● У првом полугодшту ове године регистровано знатно више заразних обољења него ланк за 6 мјесеци ● Карактеристично је да се неке заразне болести потпуно гасе, али се зато појављују нове ● Појава заразних болести код дјете и омладине ипак припада општој нехигијени

Да је чистоћа пола здравља, још једном потврђују подаци којима располаже Хигијенско-епидемиолошка служба бањолучког Дома здравља. У првом полугођу ове године регистровано је знатно више заразних обољења код дјете и омладине него прошле године, за шест мјесеци. Прошле године било је 405 обољелих, а ове 715. Рубеола је на првом мјесту, цријевна обољења на другом, па онда варицела, свраб, активна туберкулоза, стрептококна ангина, стрептокоза, шарлах... Карактеристично је да се неке заразне болести готово гасе, али се зато појављују нове. Сузбијање зараза попут дифтерије, тетануса, дјечје парализе, богиња, маларије, пјегавца и слично настало је последице упорних, специфичних и врло ефикасних мјера заштите, нарочито вакцинацијом.

ХИГИЈЕНА, ПРИЈЕ СВЕГА

Неповољни услови живота, рада и исхране, ниски ниво личне и колективне хигијене прави су рај за настајање заразних болести, које се врло лако могу од појединачних случајева раширити у епидемију. Мада смо склони да све невоље правимо ратном

ситуацијом, све већим сиромаштвом, појава заразних болести код дјете и омладине, ипак припада општој нехигијени, појединачној и средине у којој се живи, а која и не захтијева баш тако много средстава да се не би могла одржавати. Скупље је лијечити последице. На примјер, регистроване су двије епидемије акутног етероколитиса. Једна је као болничка инфекција у Заводу за рехабилитацију „Мирослав Зотовић“ (четворо обољелих), а друга у дјечјем вртићу „Старчевица“ (десет обољелих). Ова епидемија је контактне типе, а настала је као последица недовољно колективне и личне хигијене. Уз то било је још 105 случајева обољења на подручју општине, али су епидемиолошки неповезани. Заправо, у последње вријеме цријевне заразне болести су све чешће, а узрок им је у нехигијенским приликама водоснабдијевања, уништење отпадних материја у насељима, чишћење града, исхрана. Било је и тровања храном, опет као последица употребе загађење и неконтролисана храна. Ниска колективна и лична хигијена узроковала је међу неким средњошколцима појаву шуге. Нелогично је да се појављује активна туберку-

лоза, али било је и тога, као и хепатитиса „Б“ вируса и мишје грознице.

ВАКЦИНАЦИЈА НЕЗАМЈЕЊИВА

Ове године појавила се и епидемија рубеоле међу ученицима средњих школа, студентима и установама колективног смјештаја. Сви обољели су особе које су рођене неколико година прије увођења обавезне вакцинације. Обољело је 211 особа, али то није представљало посебан епидемиолошки проблем изузев када се ради о оболјевању жена у првим мјесецима трудноће када може доћи до оштећења плода. Такође, било је 57 случајева варицеле на градском подручју, а то је заразна дјечја болест против које се не проводе специфичне мјере заштите и преноси се капљичним путем.

У сваком случају, вакцинација је најефикаснија и њу на бањолучком подручју уредно проводи Служба за за-

штиту здравља дјете и школске омладине Дома здравља, а путем Центра за вакцинацију. За сеоска подручја постоји 15 пунктова у теренским амбулантама, школска дјете се вакцинишу редовно у школама. Од Високог комесаријата за избјеглице добије се довољно средстава за имунизацију, а средства за вакцинацију ван утарђених програма обезбјеђује Дом здравља, нешто се добије и од хуманитарних организација.

ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ

Имунизација на заразне болести извршена је у врло високом проценту - 95 посто, а што се посебно односи на школски узраст дјете. Здравственим радницима знатно је помогао Извршни одбор Скупштине општине обезбјеђењем 450 литара горива, па је успешно завршена заштита дјете у седмој и четрнаестој години

на обољења туберкулозе. Заправо, Бања Лука је једина општина у Републици Српској која је обавила тај здравствени задатак. Да би се овај посао урадио до краја, требаће још 450 литара горива за имунизацију школске дјете, потребно је више од 10 хиљада 500 доза различитих вакцина, а због могућности лошег снабдијевања струјом могуће је пропадање вакцина у Центру за вакцинацију при амбулантама Нова варош.

Хигијенско-епидемиолошка служба Дома здравља успјешно је спровела мјере заштите у вртићима, школама, обдаништима, домовима, превентивно се вршила дератизација града, а припрема се и јесења, контролисана је 17 сеоских водовода. Приликом расправе о епидемиолошкој заштити Извршни одбор Општине закључно је да је мањкав санитарно-инспекцијски надзор у производњи и промету намирницама, а то значи могућност настајања и ширења заразних цријевних болести.

М. КОРУГА

ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ: ЖЕНЕ ПОМАЖУ ЖРТВАМА РАТА

"ДУГА" У УДРУЖЕЊУ ЖЕНА РС?

● „Дуга“ ће као секција у оквиру Удружења жена РС најбоље допринијети помагању угроженима

Удружење Жене помажу жртвама рата „Дуга“ са сједиштем у Бањој Луци основала је група жена ентузијаста, стручњака и донатора које су од првих дана рата прискочиле у помоћ пострадалима, посебно женама и дјети.

УГОСТИТЕЉСКА ШКОЛА ЧЕКА САНАЦИЈУ

КОНОБАРИМА КРОВ ПРОКИШЊАВА

Угоститељско-трговачко-туристичка школа упутила је захтјев надлежним органима Општине да се упути комисија која ће прегледати у којим условима ради школа и предложити рјешење - санација или изнајмавање објекта за извођење наставе за око хиљаду и три стотине ученика и седамдесет запослених.

Школа годинама ради у неадекватним условима. Барака без правог крова и димњака, ограђеног простора, неосвијетљена, смјештена на фреквентном дијелу цесте те представља опасност за живот дјете. Осим тога у бараци гдје је смјештен ресторан у којој се изводи практични дио наставе (а то подразумева потпуно хигијену), налазе се и просторије мјесне заједнице Обилићево 1 тако да и то представља додатни проблем за школу.

У Угоститељској школи се надају да ће им се убрзо изаћи у сусрет с обзиром на то да је до почетка школске године остало нешто мање од мјесец дана.

С.И.

Дјелатности овог удружења усмјерене су на оздрављење болесних и унесрећених жена. Програм помоћи женама страдалицима састоји се из два облика. На првом мјесту је психосоцијални дио, а у његовој реализацији би учествовали наши познати стручњаци из ове области. Ова врста рехабилитације реализовала би се путем клуб савјетоваљашта, СОС телефона и едукације средине преко медија и брошура.

Други дио програма је хуманитарно-социјални, а односи се на бригу о егзистенцији пострадалих жена.

Удружење је ових дана Извршном одбору општине поднијело захтјев за одо-

брење за рад, гдје су, између осталог, побројани сви наведени облици његове дјелатности. Међутим, Извршни одбор је мишљења да удружење „Дуга“ може да обавља своје активности као секција при Удружењу жена Републике Српске, јер има већ довољно организација и удружења које се баве овом врстом посла.

Извршни одбор није против обављања било какве врсте хуманитарних дјелатности, али сматрамо да би даље умножавање организација и установа оваког типа само „расцјепкало“ и умањило квалитет хуманитарних активности. Зато ће удружење Жене помажу жртвама рата „Дуга“ најбоље допринијети помагању угроженима управо кроз рад у оквиру удружења жена РС - рекао је Остоја Кременовић, секретар Извршног одбора општине.

М.К.

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА

ПАКЕТИ КАСНЕ

У општинском Удружењу пензионера - љетно затишје, не вољом активиста већ зато што пакети за подјелу нису стигли.

Пакети који су донедавно дијељени у 30 градских и приградских мјесних заједница, а уручено их је око 3000, били су за протекли мјесец све што су пензионери осим пензије добили.

У свакој мјесној заједници гдје постоји мјесно Удружење пензионера активисти су правили спискове који износе 15 одсто од укупног броја пензионера тог подручја.

Осам килограма брашна и четири килограма углавном прехранбених производа очекује се и у наредном пензионерском пакету, али кад ће они стићи и кад ће почети њихова подјела за сада је неизвјесно.

М.С.

СА ТЕЛЕФОНА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

ЧАИРЕ

КОЧИЊ ИЛИ ЦВИЈИЊ

Мјесна заједница Чаире у септембру ће највероватније референдумом грађана добити ново име „Петар Кочић“ или „Јован Цвијић“.

- У току су припреме за промјену назива наше мјесне заједнице. Треба организовати референдум, именовати кумове, пронаћи донаторе... Скупштини општине смо предали приједлоге за ново име и сад чекамо септембар-каже Јадранко Вујасин, референт Мјесне заједнице Чаире.

ДРАГОЧАЈ

КУЋЕ ЗА 130 ИЗБЈЕГЛИХ ПОРОДИЦА

У Мјесној заједници Драгочај у току је смјештање избјеглица у напуштене објекте.

- Тренутно смо успјели да обезбиједимо куће за 130 породица, али још има оних којима треба смјештај, рекао је Дубравко Малинић, референт Мјесне заједнице Драгочај.

Како сазнајемо у овој мјесној заједници асфалтира се пут Драгочај-Градина, а извођач радова је „Јединство“ из Градишке.

ПОБРЂЕ

СПОРТСКИ ЦЕНТАР ЗА ДЈЕЦУ

С обзиром на то да ова мјесна заједница нема просторије за рад, већ користи просторије мјесне заједнице Булевар, планирана је изградња властитог објекта.

- Располажемо са 8000 м² земљишта у Побрђу и осим просторија мјесне заједнице планирамо изградити спортски центар за дјецу, каже Мирко Радовић, предсједник Мјесног одбора Побрђа.

И ова мјесна заједница примила је избјеглице и нашла им куће, а општина је издала око 20 рјешења за уселење.

С.Б.Ш.

**БАЊА ЛУКА: РЕЗУЛТАТИ
КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА НА ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ
БИЋЕ ПОЗНАТИ У ПЕТАК**

За ратнике посебан пријемни

• Највише пријављених кандидата било је на смјеру за енглески језик и књижевност, а најмање за групу историја - латински језик

БАЊА ЛУКА, 27. јули - За први квалификациони испит на Филозофском факултету у Бањој Луци било је пријављено 860 кандидата. О томе како је прошао пријемни у првом уписном кругу Здравко Марјанац, продекан на Филозофском факултету каже:

- На пријемни је изашло 790 кандидата. За оне који због обавеза у ратним јединицама нису могли изаћи на квалификациони испит тестирања ће бити накнадно организовано - каже професор Марјанац.

Да подсетимо, на десет смјерова филозофије биће примљено 255 бруцоша. Највише пријављених (205) било је на смјеру за енглески језик и књижевност и одсеку психологије 171. Најмање интересовање међу свршеним средњошколцима било је за групу историја - латински језик, гдје се пријавило само седам кандидата.

Значи, већ сад се зна, други уписни круг одржаће се и на Филозофском факултету, а резултати првог квалификационог испита биће објављени 29. јула, у 14 часова.
Љ.Б.

ЧЕШКА

У потрази за гробом словенског просвјетитеља

• Најновија хипотеза као мјесто гдје почивају остаци св. Методија идентификује крипту цркве светих Петра и Павла у Куновичићима код Ухарског Храдишта

ПРАГ, 27. јула (Танјуг) — У Чешкој је ових дана лансирана нова хипотеза о томе гдје је гроб светог Методија који је, заједно са братом Пирилом, донио у Моравску и Чешку у деветом вијеку хришћанство и писменост и ударио темеље првој словенској држави на овом тлу.

До сада је била најраширенија претпоставка да је овај други од двојице „солунске браће“, која су хришћанство и писменост донјели најприје јужним, па онда и осталим Словенима, сахрањен у владичанском храму (митрополијском) храму у Садама код Ухарског Храдишта. Фигурирале су, такође, мада мање познате, хипотезе о гробу у Микулчићима код Ходонина и у Знојму (сва поменута мјеста у Моравској).

Најновија хипотеза као мјесто гдје почивају остаци св. Методија идентификује крипту цркве светих Петра и Павла у Куновичићима код Ухарског Храдишта. Тајна ове крипте, како тврде мјештани, није још разријешена. Прије 25 година је отворена али иза тога није остала никаква подробнија биљешка. Зна се само да су у крипти пронађени костури тројице мушкараца.

Из давних времена у Куновичићима се преноси прича да су у крипти цркве посмртни остаци надбискупа (митрополита) Методија и његових ученика.

Вјеродостојних доказа да је Методије сахрањен у храму у Садаму нема — мада је према „Житију Методија“ (каснијим црквеним причама), пронађено удубљење у зиду десно од прекидаонице у коме је требало да буде тијело. Могуће је да светац најприје ту био сахрањен да

би касније пред најездом освајача његово тијело било сакривено на друго мјесто на примјер, у крипти цркве у Куновичићима.

Осим ширења хришћанства, двојица „солунске браће“ су у Моравској ширили богату византијску културу. Док је Пирило, углавном, био оријентисан на стварање и ширење писма и културе, Методије, правник по вокацији, ударио је темеље великоморавског права и кнежевине, најмоћније државе тог времена у том дијелу Европе.

НОВИ САД: ДРУГА ЈУГОСЛОВЕНСКА
ВИДЕО—БЕРЗА

Филмски маратон

• Током тродневног трајања Берзе биће одржан и округли сто на тему „Актуелни тренутак видео-издаваштва у Југославији“.

НОВИ САД, 27. јула (Танјуг) — На Радничком универзитету у Новом Саду данас ће бити отворена друга Југословенска видео-берза, на којој се очекује учешће свих значајнијих домаћих видео-дистрибутера.

Организатор Видео-берзе је Удружење видеотекара Новог Сада, а генерални покровитељ је новосадски „Пан радио — Ел би“.

Током дводневног трајања Берзе биће одржан и округли сто на тему „Актуелни тренутак видео-издаваштва у Југославији“, а за посјетиоце је организован филмски маратон.

По приступачним цијенама моћи ће да се купе нови и стари филмови из богате понуде југословенских видео-дистрибутера.

Очекује се велико интересовање, с обзиром на то да је зимус, на првој југословенској видео-берзи, одржаној такође у Новом Саду, било око 3.000 посјетилаца, а видео-дистрибутери су били задовољни склопљеним пословима и постигнутим финансијским ефектима.

Представници генералног спонзора ће видеотекарима приказати могућности намотавања целулоидних трака у кућишта видео-касета, што доноси знатне уштеде и олакшава посао.

Учешће на видео-берзи потврдили су „Про визији“, „Так визији“, „Бест оф тхе бест“, „Делта видео“ и други.

БРАЊЕ

Представљен „Ефемерис 5“

БРАЊЕ, 27. јула (Танјуг) - Књига „Ефемерис 5“ академик Дејана Медаковића представљена је вечерас у Меморијалном музеју Бориса Станковића у Брању.

У башти Музеја окупило се мноштво људи. Велики број заинтересованих морао је да стоји.

О Медаковићевој књизи говорио је Димитрије Тасић, главни уредник београдског БИГЗ-а, у чијем је издању „Ефемерис“ штампан у 50.000 примјерака.

Прочитан је и приказ „Ефемериса“ др Драгана Недељковића, универзитетског професора у Нансију, Француска. Писац је затим прочитао два фрагмента из своје књиге.

У КЕЈПТАУНУ
(ЈУЖНА АФРИКА)

Умро виолиниста Никола Петровић

ПРЕТОРИЈА, 27. јула (Танјуг) — У Кејптауну је у 75. години, умро југословенски виолиниста Никола Петровић.

Јужноафричка штампа истиче да је Петровић, који је био изузетно талентован музичар, имао веома богату међународну каријеру. Први јавни концерт одржао је када је имао свега седам година. Једно вријеме је био на челу оркестра Београдске опере, а затим је водио Љубљански симфонијски оркестар. Наступао је као солиста на концертима веома познатих европских оркестара. Придружио се јужноафричком Националном симфонијском оркестру у Кејптауну још 1968. године.

Никола Петровић је био прва виолина и вођа овог оркестра и предавао је на музичком конзерваторијуму у Виндхуку.

БЕОГРАД: ПРОМОВИСАНА КЊИГА
„СРБИ У ШВАЈЦАРСКОЈ“

Генерална фељтонистичка слика

БЕОГРАД, 27. јула (Танјуг) - У Библиотеци града Београд синоћ је представљена књига Добриле Гајић-Глишић „Срби у Швајцарској“.

Књижевник Мома Димић рекао је том приликом да је ауторка, послје књига „Мама роди ми још једно дете“ и „Битка за децу“, чији је полазни мотив била приватност, књигама „Српска војска“, „Из кабинета министра војног“ и „Срби у Швајцарској“, превазишла праг приватности и показала се као расни фељтонист.

Списатељицу не занимају историја Швајцарске и њени митови, она на фељтонистички начин описује нашу савремену историју, правећи генералну слику положаја Срба, оцијенио је Димић.

За књигу која је код читалаца у Швајцарској изазвала, како се тврди, бурна реакција, (што је иначе био случај) и са неким од претходних ауторкиних записа), новинар Тома Цацић рекао је да сматра да ће је стручњаци вјероватно користити за проучавање менталитета наших људи у дијаспори.

Издавач књиге је кућа „Пантис АГ“ из Цириха, а дио прихода од продаје, како је речено, намијењен је дјечијој болници у Чачку.

Телеграмски

У КНИНУ КРАЈЕМ АВГУСТА

Позоришни фестивал

САРАЈЕВО, 27. јула (СРНА) — У Книну ће се од 28. до 31. августа одржати Други кински позоришни фестивал на коме ће се извести шест представа познатих српских драмских писаца.

Према ријечима умјетничког директора Фестивала Јовице Павића, позиви су уручени Народном позоришту из Београда, Звездара — театру и Београдском драмском позоришту, Народном позоришту из Ниша, Народном позоришту из Приштине и Српском народном позоришту из Бање Луке.

НА УНИВЕРЗИТЕТИМА У СРБИЈИ

Школарина од 330 до 990 динара

НИШ, 27. јула (СРНА) - Школарина на универзитету у Србији за студенте који се самофинансирају, међу њима и оне из Републике Српске и Републике Српске Крајине који немају статус избјеглица, кретаће се за наредну школску годину од 330 до 990 динара.

Најнижа школарина од 330 динара плаћаће се на правним и економским факултетима, што износи нешто мање од динара на дан.

Са 480 динара школарино за једногодишњи студиј, слиједи педагошке академије.

Студенти медицине, за које држава не сноси трошкове школовања, дужни су да издвоје 690, а студенти умјетничких факултета чак 990 динара.

За поређење, школарина на високошколским инс-

титацијама у свијету износи од 20 до 30 хиљада долара, али се она покрива већином из донаторских и научноистраживачких фондова.

КРУШЕВАЦ

Почела градња цркве Свете Тројице

КРУШЕВАЦ, 27. јула (Танјуг) — У селу Штитари наомак Крушевца јуче је почела изградња цркве Свете Тројице.

Средства су, углавном, обезбиједили мјештани добровољним прилозима.

УНИВЕРЗИТЕТ УМЈЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Изабрани ректор и проректори

БЕОГРАД, 27. јула (Танјуг) - За ректора Универзитета умјетности у Београду, поново је, тајним гласањем изабран професор Факултета музичке умјетности Даринка Матић-Марковић, саопштио је универзитет умјетности.

На данашњој сједници Савјета Универзитета умјетности за наредни двогодишњи период, школску 1994/95. и 1995/96. годину, за проректоре су изабрани проф. Факултета ликовних умјетности у Београду Зоран Павловић, проф. Факултета примијењених умјетности и дизајна Божићар Џмерковић и проф. Факултета драмских умјетности Светозар Рапајић.

Душан Брућ:

СРПСКЕ ЗАБЛУДЕ И СТРАНПУТИЦЕ 19

СТРАТЕГИЈА "ДВОСТРУКИХ АРШИНА"

● Србима је суђено да никад ништа од својих националних интереса нису могли остварити без већих жртава, па није никакво чудо што тако мора бити и данас

Судећи по досадашњем понашању неких светских моћника и међународне заједнице неће бити нимало лако остварити замисао о будућој јединственој српској држави на Балкану. Веома јаке снаге су активирале с циљем да се спријечи стварање такве српске државе. Али то нас не сме обесхрабрити ни скренути с пута којим смо пошли, тим пре што смо на том путу већ поднели огромне жртве. Уосталом, нама Србима је тако суђено да никад ништа од својих националних интереса нисмо могли остварити без већих жртава, па није никакво чудо што тако мора бити и данас. Само наша одлучност и истрајност ће напоскон приморати белосветске моћнике да одступе од своје стратегије „двоструких аршина“, да и нама, Србима, признају право на самоопредељење, као што га признају свим другим народима на свету. Илузорна је сва та моћна пропагандна машинерија која је усмерена на демонизацију Срба, с циљем да се само њима ускрати то неприкосновено право народа на самоопредељење. Та машинерија је већ почела помало јењавати, а вероватно није далеко дан када ће се потпуно зауставити. Истине и правда не могу се лажима победити, не бар у крајњој консеквенци.

НЕУЖНОСТ ЈЕДИНСТВА И СЛОГЕ

Друга битна историјска поука за нас Србе је **неужност националног јединства и слоге** у свим кризним тренуцима, поготово у историјски преломном времену као што је данашње, када су на тапету светске политике витални национални интереси целог српског народа. Никакви лични, породични, племенски, регионални, страначки, ни било који други партикуларистички интереси не могу се супротстављати или ставаљати изнад општег националног интереса српског народа као целине. Општи национални интерес мора се сматрати светињом, нешто што је неприкосновено, што стоји изнад сваког другог интереса. Другим речима, патриотизам мора надладати сва друга осећања, жеље и стремљења. Јер у противном се, макар и без намере, крочи на пут издаје отаџбине.

Кад је реч о неужности српског јединства и слоге, морамо се, макар узгред, подсетити наше даље и ближе прошлости. Познато је, наиме, да се због неслоге међу српском властелом олако распала средњовековна Душанова царевина, која због тога постаде лак плен турских освајача. Може се рећи да је та неслога у знатној мери допринела да турска окупација српских земаља потраје тако дуго - чак пет векова. Српска неслога је довела и до неуспешног завршетка првог српског устанка под вођством Карађорђа Петровића. Раскол у српским устаничким редовима за време другог светског рата омогућио је победу комуниста и стварање друге Југославије по Брозовим концепцијама. Зато није никаква случајност што је још давно саткана максима „Само слога Србина спасава“, што је преко четири оцила уграђено и у српски национални грб. Та максима остаје вечито актуелна, а за данашње време би се

могло рећи да је она *conditio sine qua non* (услов без кога нема) опстанка српског народа. За данашњи тренутак посебно су непримерене и несхватљиве тако дубоке страначке поделе у српском народу, односно неприципијелна међустраничка препуцавања, која понекад личе на право политичко безумље. Пре свега, несхватљиво је да су у релативно кратком времену, после рушења комунистичког система, образоване тако бројне политичке странке у српским земљама, а да међу њима најчешће нема неких битнијих програмских разлика (неке се чак ни по називу не могу разликовати). Има се утисак да појединци оснивају политичке странке само ради задовољења својих болесних политичких амбиција, да би се као страначки лидери што маркантније експонирали на политичкој позорници. То је у крајњој линији карикатура демократије, њена злоупотреба.

А ово судбоносно време не допушта такве глупости. Ако то не могу или неће да схвате каријеризмом опијене коловође, морали би то-што пре схватити они који су се олако, без дубљег размишљања, ухватили у њихово трапаво коло. О томе нарочито треба да размисли припадници оних политичких странака које експлицитно атакују на јединство српског народа и његове виталне националне интересе. Нека при том не губе из вида да историја никад није била (нити ће икад бити) благонаклопа према великим политичким грешницима, а поготово не према проданим издајничким душама. Ово судбоносно време императивно захтева пуно јединство и максимално активирање свих српских потенцијала на остварењу наших виталних националних интереса.

СУДБИНА БАЛКАНА

Као трећа битна историјска поука за Србе је питање будуће судбине Балкана. У почетку ове студије (у уводним напоменама) било је речи о томе зашто је Балкан вековима био и све до данас остао немирно подручје или, како се то метафорички каже, „европско буре барута“. Ако се Балкан посматра у светлу његове историјске прошлости и са аспекта његовог геополитичког положаја, онда је реално претпоставити да ће он даље бити потенцијално „буре барута“, без обзира какав био исход данашње југословенске ратне драме. Једна будућа јака српска држава на Балкану може бити значајан али не и пресудан фактор његове стабилности. Јер реално је очекивати да ће и католичка и исламска мултинационална и даље плести своје запаљиве мреже око балканског православања, као што је реално очекивати и германског напада на Балкан. Илузорно је мислити да ће се будућа српска држава, ма колико она била јака, моћи успешно сама супротстављати свим могућим настрадајима на балканске просторе. А зашто би, уосталом, она и била дужна да сама стоји на бранику Балкана и његовог православања, кад су у истој мери угрожен интереси и осталих православних балканских држава. Србија је само прва на удару и на главном правцу тог удара.

(Наставља се)

ДРАГОМИР СИМОВИЋ: ТВРД ЈЕ ОЗРЕН
ВОЈКА ЧУДНОВАТА (2)

ИНФОРМАЦИЈЕ "ДОШЛЕ С НЕБА"

● Док је контакт-група још правила мапе подјеле бивше Босне и Херцеговине, Озрен а нарочито Возућу нападо је око десет хиљада муслиманских војника

ОЗЕН, 27. јуна (СРНА) — Нападе муслимана на Озрен и Возућу у великој мјери помежу они који би требало да буду неутрални и да су у функцији очувања каквог-таквог примирја.

Како су за Срну рекли многобројни официри из Команде Тактичке групе Озрен Војске Републике Српске (ВРС), свим муслиманским нападима до сада претходили су извиђачки летови авиона НАТО-пакта, а у ухваћеним радио-порукама мусли-

манских команданата за овако добијене информације каже се да су „дошле с неба“.

Истовремено, улога Унпрофорове технике овдје је, више него очито, подређена муслиманској тежњи да се овлада Возућом и Озреном. Више бораца и цивила погинуло је и рањено услед дејстава артиљерије Унпрофора с локалитета на Рибници. Љубинко Глигорић из Возуће, рођен 1971. године, погинуо је четвртог дана прошлог мјесеца од гранате испљене на српске положаје у Возући из „мировњачког“ тенка на Рибници.

„Дешава се и да муслимани обоје у бијело своје тенкове и транспортере и пуцају на нас, а ми не смијемо да узвратимо. Представници УН, којима смо упутили безброј протеста и због њихових дејстава и због ове муслиманске подвале, остају глуви. Закључите, онда, сами да ли су „плави шлемови“ неутрални и начијоју страни“, говори нам мајор Милован Станковић, командант српске Војске на Озрену.

ДЕЛИЋ: 1.000 ПОГИНУЛИХ ЗА ОСВАЈАЊЕ ВОЗУЋЕ

Српски војни обавјештајци распоразу снимцима радиопорука и наређења муслиманског команданта Расима Делића у којима он јасно ставља до знања својим подређенима да је за операцију „Клијешта“, односно за заузимање Возуће и овладавање комуникацијом Завидовићи - Бановићи унапријед укалкулисано око 1.000 погинулих муслиманских војника.

Али, како каже Делић у једном разговору са членовима свог штаба добијеног путем обавјештајних канала, „ни цијена од 5.000 мртвих неће бити велика за наш коридор (Завидовићи — Бановићи)“.

„Муслимани су тај дио плана - предвиђени број мртвих, готово већ испунили. Према нашим информацијама до половине јула имали су око 800 погинулих у овој офанзиви. Али други дио плана - освајање Возуће, нису испунили и неће“, категоричан је мајор Станковић.

Према ономе што је сазнала Срна у Ратној болници на Озрену у досадашњим муслиманским нападима рањено је око 400 српских бораца и цивила. Овоме броју треба додати више од 100 пацијената који су у поменутој болници примљени због тровања бојним отровима. Муслиманске снаге, осим пројектила са надражљивцима, обилато користе гранате напуњене препаратима на бази хлора и сумпора. Ср-

пски војни извори наводе да је само на уже подручје Возуће пало око 150 артиљеријских пројектила пуњених овим отровима.

МУСЛИМАНСКИ ПУСТИ СНОВИ

Дејства муслимана пројектилима пуњеним хлором и сумпором појачана су нарочито након што су освојили Вијенац, узвишење јужно од Озрена. На овом локалитету налази се рудник кречњака - сировине за производњу соде у фабрици „Соде“ у Лукевићу, која је једна од кључних сировина за Хемијски комбинат ХАК у Тузли.

Вијенац је говоре многи Озренци и Возућани, пао помало наивно и сувише лако. На њему је тада било око 600 српских војника из Крњине, подручја западно од Добоја, од којих је 76 заробљено и њихова судбина у Тузли је до данас непозната. До пада Вијенца су држали припадници Друге озренске бригаде ВРС, који су успешно одбили све дотадашње акте.

За два муслиманска напада на Вијенац, које су Озренци успешно одбили, директор луковачке „Соде“ Вук Ђерић платио је муслиманској војсци 800.000 њемачких марака.

Након пада Вијенца успиједила је почетком јуна жестока муслиманска офанзива, која је сломљена 6. јуна, да би, затим, била настављена и резултовала повлачењем локташке бригаде српске војске са подручја Свињашнице. Све то, да подсетимо дешава се у вријеме док је на снази Женевски споразум о уздржавању од офанзивних дејстава.

„Помисливши, ваљда, да су на прагу освајања Возуће, муслиманске снаге су, након спаљивања Свињашнице и пет заселака почели интензивне нападе и бомбардовање. Сваки минимум безбједности цивила био је угрожен и ми смо приступили евакуисању. Око 4.000 жена, дјеце, старих и болесних повукло се на Озрен и чим буду створени услови за њихов повратак, на чему управо радимо, они ће се придружити својим синовицима и очевима који су остали на линијама одбране Возуће“, каже правник у Команди Територијалне групе Озрен ВРС Љубомир Виленица, који врши функцију представника за штампу.

Без обзира на поменуто помјерања линија разграничења муслимани нису успјели да освоје Возућу. У томе су озренским бригадама увелико помогле здружене јединице Министарства унутрашњих послова РС, одређене формације Првог крајишког корпуса ВРС, а нарочито специјалне снаге „Пантери“ из Бијељине и извиђачко-диверзантска група из Угљевика.

Потискивање муслиманских снага почетком јула са коте Шујанац у рејону Подцијелова, гдје су велике губитке претрпјели нарочито 7. муслиманска бригада из Зенице и муслиманска диверзантска јединица „Црни лабудови“ био је кључни моменат у одбрани Возуће.

(Наставља се)

ТЕНИС

ПРВИ САТЕЛИТ—ТУРНИР У МАЂАРСКОЈ

ПОБЈЕДА НА СТАРТУ

● У првом колу Бојан Вујић савладао Аустријанца Салтера са 6:3, 6:0

ПЕЧУЈ - Бањолучанин **Бојан Вујић** на сателит-турнирима у Мађарској стартовао је побједом.

У првом колу главног турнира он је као пети носицац савладао **Салтера** (Аустралије), који је у квалификацијама елиминисао Југословена **Рељу Дулића**. У првом дијелу сусрета Салтера је Вујићу пружио какав-такав отпор, али то није било довољно да би савладао и надиграо расположеног Вујића. На крају првог сета резултат је гласио 6:3 у корист Југословенског шампиона.

У наставку меча на терену је постојао само један играч - Бојан Вујић. Што је замислио,

Бојан је то спровео у дјело, за разлику од противника који није могао да дође себи. На крају је славио Бојан са убједљивих 6:0.

- **Играо сам одлично!** - рекао је одмах по завршетку овог сусрета Вујић. - **Све ми је полазило за руком, док противник није могао да се снађе и пронађе лијек за такву моју игру. Сасвим заслужено сам прошао у друго коло, где ме очекује домаћи играч. Неће бити лако јер прије свега он игра на свом терену што значи да ће сви листом бити уз њега. Али вјерујем у себе и потрудићу се како бих прошао у наредно коло** - завршио је Вујић.

Т.П.

ПРВИ ЦИКЛУСНИ ТУРНИР ЗА ПИОНИРЕ И ПИОНИРКЕ ДО 12 ГОДИНА

СВИ ТРИЈУМФОВАЛИ

● Петоро Бањолучана забиљежило укупно осам побједа!

ПИРОТ - На првом циклусном турниру за пионире и пионирке до 12 година Бањолучани, представници Тениског клуба Младост, забиљежили су побједу.

Пионири су одиграли по два меча. **Игор Рачић**, **Миро Кољанић** и **Мартин Пулић** декларисали су противнике, забиљеживши убједљиве и сигурне побједе. Тако су и на овај начин доказали да досадашњи добри резултати нису били случајни.

Дјевојчице, **Ирина Ковачевић** и **Ивана Цукијати**, одиграле су по један меч глатко су сломили противнице с максималних 9:0.

Т.П.

- У Пироту смо сјајно примљени, имамо све што нам треба, а наши домаћини су нам увијек при руци. Представници су пружили сјајне партије, што потврђују и њихови досадашњи резултати. Слободно могу рећи да смо и пријемом и играма наших пионира и пионирки у потпуности задовољни - рекао је кондициони тренер Младости **Дејан Рађеновић**.

Т.П.

БОКС

ХИЛ САЧУВАО ТИТУЛУ, ХАРДИНГ ОСТАО БЕЗ ЊЕ

ДИОБА ТИТУЛА

БИЗМАРК - Американец **Вирвил Хил** одбрао је титулу првака свијета у лако-тешкој категорији, у верзији Свјетског боксерског удружења (WBA), пошто је на поене савладао земљака **Френка Тејта**.

Меч је трајао 12 рунди, а бодовне судије су убједљиво додијелиле побједу Хилу.

Исто вече, у дворани у Бизмарку, одржан је и меч за титулу првака свијета у лако-

тешкој категорији, али у верзији Свјетског боксерског савјета (WBC).

- Досадашњи шампион, Аустралијанац **Џеф Хардинг**, поражен је од **Мајка Мек Калума** са Јамајке, па је изгубио прилику да се бори за уједињене титуле са Хилом.

Меч Хардинг - Мек Калум трајао је, такође, 12 рунди, а 37-годишњем боксеру са Јамајке предност су дала сва тројица бодовних арбитара.

ВАТЕРПОЛО

ИЗ ЖИВОТА И РАДА ВАТЕРПОЛО—КЛУБА ИНЦЕЛ

НА ПРАГУ СЕЗОНЕ

● Тренутни планови Бањолучана су да се реализују гостовања у Бечеју и Херцег-Новом, гдје би се одмјериле снаге са тамошњим југо-прволигашима

БАЊА ЛУКА - Ватерполо клуб Инцел први је и једини клуб који егзистира на територији Републике Српске. Основан је давне 1958. године, а током три ратне године двије су биле ван базена да би протекле зиме почели са лакшим тренинзима.

- Што се тиче кадровских проблема, они у драстичној мјери постоје због ангажованости великог броја чланова у Војсци Републике Српске. Због тога двије године није било никаквих активности - каже секретар у клубу **Јован Калеба**.

Као члан Друге савезне лиге - запад Инцел је имао запажену улогу, а последње лигашко такмичење одиграо је 1991. године на нивоу биаше БиХ.

Тренутно планови у клубу су да се реализује договорени пријатељски меч са екипом Бечеја, чланом Прве савезне лиге. Планиран је и одлазак на десетодневне припреме у Херцег-Нови, на позив Ватерполо-клуба Јадран, такође члана Прве савезне лиге Југославије.

- За реализацију ових гостовања тренутно се траже спонзори, који би омогућили набавку горива и превоз до одређишта - истиче секретар **Калеба**.

Увелико се ради на оснивању лиге у Републици Српској, што би биле крајње амбиције у овом клубу

Р.К.

ФУДБАЛ

САД НА ВЕМБЛИЈУ

ЧИКАГО - Фудбалска репрезентација САД први пут ће играти на Вемблију - 7. септембра ове године, у пријатељској утакмици са домаћиним Енглеском, објавила је америчка фудбалска федерација.

Ово је на неки начин реванш-утакмица сусрета у Лос Анђелесу 9. јуна 1993. године када су Американци изненадили Енглезе савладавши их са 2:0.

Ово ће бити први меч САД после њиховог пораза од 1:0 против Бразила 4. јула ове године, у осмини финала Свјетског првенства.

Енглеска није учествовала на Свјетском првенству и ова утакмица ће јој послужити као припрема за Европско првенство 1996. године, за које се као домаћин директно квалификовала.

ДУШАН ЛАКЧЕВИЋ, ДИСЦИПЛИНСКИ СУДИЈА, ЗАВОДИ РЕД

БОРАЦ ПРЕД КАЗНОМ

БАЊА ЛУКА - Нема шале са **Душаном Лакчевићем**, дисциплинским судијом Друге фудбалске лиге. Он је пресавио табак и упутио последњу опомену клубовима који нису измирили новчана дуговања према ФСЈ. Крајњи рок да то учине је петак, у 12.00 часова, а они који се оглуше, односно не плате казну, неће моћи играти пријатељске, ни званичне утакмице, а у поновљеном случају пријете им нове казне, па и одузимање до шест бодова у наредном првенству.

На Лакчевићевој „црној листи“ налази се и бањолучки **Борац**. Због лоше организације утакмице са **Морнаром** Крајиници су кажњени са 1500 динара, а исто тако мораће да уплате 160 динара због жутих картона.

Ж.Т.

ШАХ

СТАМЕНКОВИЋ И ДРАЖИЋ ПРИБЛИЖИЛИ СЕ ВРХУ ТАБЕЛЕ

ТАНДЕМ ПРОДИРЕ

СОФИЈА - На Трећем свјетском студентском првенству у шаху, које се игра у Софији, Југословенски такмичари **Стаменковић** и **Дражић** приближили су се врху табеле. Послије шестог кола они дијеле треће, четврто и пето мјесто са Кабатаџеом. Са пет поена воде Бејкерт из Немачке и Махматов (Русија).

Стаменковић је ремизирао са Мухаметовићем, док је Дражић побједио Југословена Косића као црни Грузијец Симишвава савладао је нашег Кнежевића док је Марковић ремизирао са грчким такмичаром Церемениадисом.

Код дјевојка на табели воде Батсеог из Монголије и Русиње Рошина и Алексјева. Мирјана Марић је изгубила од Њемиче Коглин и њени резултати су непријатно изненађење на овом такмичењу.

У ПОДРУЧНОЈ ЛИГИ СЕМБЕРИЈА МАЈЕВИЦА—БИРАЧ

КОЛЕКТИВ ИСКЉУЧЕН

БИЈЕЉИНА - Такмичарска комисија Општинског фудбалског савеза Бијељина доносила је одлуку да се ФК Колектив из Међаша искључи из даљег такмичења у квалификацијама за попуну Подручне лиге Семберија - Мајевица - Бирач. Разлог је што фудбалери из Међаша нису одиграли двије утакмице на гостовању. Свакоко да је то велика штета за овај клуб са богатом спортском традицијом.

М. ЈАКОВЉЕВИЋ

